

اشتباهات مکرر، اعتماد به فدراسیون فوتبال را خدشه‌دار کرده است؛ اشتباهات بحث‌برانگیزی که هیچ‌گاه توضیح قانع‌کننده‌ای برای آن داده نشد. چه در ماجرای انتخاب نماینده سوم ایران برای معرفی به ای‌اف‌سی، چه در مورد اعتراض مس رفسنجان و عدم حضورش در پلی‌آف و چه در خصوص تیم ملی که فرصت صعود از مرحله گروهی جام جهانی را از دست داد. اتفاقات متعددی که انتقادهای زیادی را به دنبال داشت و امیررضا واعظ آشتیانی، کارشناس مدیریت فوتبال ایران، یک‌یک آنها را نتیجه اعتماد به مدیریتی می‌داند که سال‌ها پیش امتحان خود را پس داده بود، اما به کمک سازمان‌های غیرفوتبالی بار دیگر فوتبال ایران را قیضه کرد تا اوضاع امروز تا این اندازه بغرنج باشد. آن‌قدر که بعد از برگزاری مراسم قرعه‌کشی لیگ بیست و ششم، بسیاری بر این باورند که فدراسیون برای برگزاری لیگ پیش رو نیز هیچ برنامه‌ای ندارد؛ نگاهی که نشان از بی‌اعتمادی افکار عمومی به فدراسیون فوتبال دارد.

■ ■ ■

در هفته‌های اخیر، اشکالات و ایرادهای زیادی متوجه فدراسیون فوتبال بوده است؛ از عملکرد تیم ملی در جام جهانی گرفته تا ماجرای معرفی نماینده ایران به ای‌اف‌سی که حاشیه‌های فراوانی را رقم زد و حتی پرونده پلی‌آف نفت آبادان (تیم سوم لیگ یک) و مس رفسنجان، قهرنشین لیگ بر تر.

دوران مدیریت تساج، دوران بحران و ناکارآمدی بوده و خروجی قابل‌قبولی از این مدیریت به دست نیامده است. آقایان با کمک سازمان‌های غیررسمی و مجمع ناکارآمد، صرفاً توانستند این فدراسیون را قیضه خود نگه‌دارند و مقصر اصلی این وضعیت هم مجمع ناکارآمد است و بیس.

این حجم از اشتباهات طبیعی است یا حاصل نوع مدیریت فعلی فدراسیون؟

چهار سال قبل به همین مورد اشاره کردم. گفتم تاج می‌خواهد برگردد که چه گلی به سر این فوتبال بزند، وقتی وضعیت فوتبال کشور محصول نابسامانی‌های دوران خود اوست. وقتی فدراسیون نیاز به جراحی دارد، چطور می‌شود آن را به دست یک جراح ناشی داد که پیش‌تر امتحان خود را پس داده است؟ وقتی چنین اشتباهی می‌کنیم، باید هم چنین نتیجه‌ای بگیریم. اتفاقات امروز کاملاً قابل‌پیش‌بینی بود؛ آن هم از رفتن مان به جام جهانی. بهترین فرصت را برای تحقیر ترامپ داشتیم؛ از دست دادیم. درست زمانی که می‌توانستیم با کسب حداقل دو برد از گروه صعود کنیم، نتوانستیم. تنها دورهای بود که از هر گروه سه تیم صعود می‌کرد، اما توان آن را هم نداشتیم و بعد هم مدام به مردم آدرس غلط دادیم. تمام این مسائل نتیجه ناکارآمدی فدراسیونی است که بی‌هنری در کارها جزو افتخاراتش محسوب می‌شود.

یعنی مشکل اول، انتخاب تاج امتحان پس‌داده بود؟ درست است. مشکل انتخاب فردی است که آگاهی لازم را در حوزه مدیریت ندارد و صرفاً تلاش می‌کند بسا لای‌گری حرکت کند. متأسفانه فدراسیون ورزش مجلس هم تحت تأثیر این مسائل است، به‌طوری‌که شنیده می‌شود عضو فدراسیون مجلس مرئی معرفی می‌کند. وقتی فدراسیونی که باید حق ورزش را بستاند، خودش با فدراسیون بده‌بستان دارد، دیگر چه انتظاری می‌توان داشت؟ گویی سفرهای پهن است که هر کس دنبال برداشتن لقمه‌ای از آن است.

هم‌زمان با مسائل مربوط به تیم ملی، معرفی گل‌گهر سیرجان به عنوان نماینده ایران به ای‌اف‌سی هم اوضاع را به هم ریخت، چرا که فدراسیون تصمیم به برگزاری تورنمنتی سه‌جانبه گرفته بود، اما بر خلاف نتیجه به‌دست‌آمده، دبیر کل فدراسیون نام تیمی دیگر را

گفت‌وگو
دنیا حیدری

بررسی اشتباهات مدیریتی فدراسیون فوتبال در گفت‌وگوی «جوان» با واعظ آشتیانی

وضعیت امروز فوتبال نتیجه عملکردمجمعی ناکارآمد است

لرزم ارزیابی در حوزه‌های مختلف داشته باشند. به همین دلیل هیچ‌گونه خرده‌ای نمی‌توان به شرایط گرفت، چرا که آنچه امروز ما می‌بینیم، ساخته و پرداخته همین تفکرات است و صدا البته نتیجه تصمیم مجمع بی‌خاصیتی که حاضر نیست یک جلسه فوق‌العاده بگذارد برای بررسی اوضاع و مواخذه مسببان شرایط فعلی فوتبال ایران.

فکر می‌کنید بی تفاوتی مجمع باعث بدتر شدن اوضاع شده؟

بله. چرا نباید کسانی که فوتبال ایران را به این روز رانده‌اند، مورد مواخذه قرار بگیرند؟ آقایان برای خود جزیره‌ای درست کرده‌اند و در خیالات خود به سر می‌برند. گویی اینها برای یک مملکت دیگر هستند و تازه منت هم سر مردم و فوتبال کشور دارند. به همین دلیل هم هست که اینها هرگز دنبال افراد قوی نمی‌گردند که عیب‌هایشان را بازگو نکنند و صرفاً دست روی افراد ضعیف‌تر از خود می‌گذارند. همین مسئله باعث می‌شود که یک تشکیلات به هیچ هدف و سرانجام مبتنی نرسد، اما در عین حال آقایان با وجود آنکه می‌دانند موفقیتی کسب نکرده‌اند، مدام به تعریف و تمجید از عملکرد خود می‌پردازند. نتیجه این نوع نگاه مدیریتی این می‌شود که اعضای تیم ملی، از بازیکنان گرفته تا سرمربی، به جای عذرخواهی از مردم بابت عدم کسب برد و عدم صعود از مرحله گروهی، با خودشیفتگی تمام خواهان ساختن مجسمه‌هایشان می‌شوند. این صرفاً نتیجه مدیریت فدراسیون است.

فضا در فوتبال ایران حضور داشته باشد، شما هیچ‌گونه پیشرفت و توسعه‌ای را شاهد نخواهید بود. اینها نه مدیریت می‌دانند، نه مفاهیم را و نه حتی هدف را. اینها هنوز بسا مفاهیمی که برای پیشرفت یک سازمان وجود دارد، بیگانه هستند و صرفاً کار را به دست چند نفر از اطرافیان خود داده‌اند، بدون اینکه توجهی به

این‌طور نیست. یعنی تا زمانی که مدیریت در فدراسیون تغییر نکند، نمی‌توان امیدی به تغییر اوضاع داشت؟ دقیقاً. واقعیتی است که شما از عملکرد فدراسیون می‌بینید. مردم شاهد هستند. تا زمانی که این مدیریت با این شرایط و این

این‌طور نیست.

یعنی تا زمانی که مدیریت در فدراسیون تغییر نکند، نمی‌توان امیدی به تغییر اوضاع داشت؟

دقیقاً. واقعیتی است که شما از عملکرد فدراسیون می‌بینید. مردم شاهد هستند. تا زمانی که این مدیریت با این شرایط و این

رد کرده بود، آن هم مدت‌ها قبل از برگزاری تورنمنت. شما مطمئن باشید که هدایت ممبینی خودش به تنهایی چنین تصمیمی را نگرفته است. ممبینی یکی از افرادی بود که برای بازگشت تاج کمک زیادی کرد. سؤال این است که او با چه سابقه اجرایی دبیر کل فدراسیون شد؟ دبیر کل باید فردی پخته و آگاه به مسائل فنی و مدیریتی باشد، اما با چنین انتخاب‌هایی باید هم منتظر چنین اتفاقاتی باشیم. هر چند، مگر می‌شود دبیر کل خودسرانه تصمیم بگیرد؟ اما اگر بدون اطلاع دیگر اعضای فدراسیون هم این تصمیم را گرفته باشد، وای به حال فدراسیونی که رئیس‌اش نداند دبیر کل‌ش چنین کاری می‌کند. هر چند که به اعتقاد من، آنها برای سرپوش گذاشتن روی ضعف‌های مدیریتی خود، حاضرند حتی نیروی خودشان را هم قربانی کنند.

در چنین شرایطی، همه انتظار بر خود جدي با مسببان این ماجرا را داشتند، اما در عین ناآوری گفته شد که کار گروهی برای بررسی این موضوع تشکیل شده است. آیا این نحوه برخورد، قرار به جلو نیست و باعث سلب اعتماد مردم نمی‌شود؟

عدم اعتماد مردم موضوع تازه‌ای نیست. سال‌هاست که مردم، کارشناسان و صاحب‌نظران نسبت به عملکرد این فدراسیون نگاه مثبتی ندارند. آزمون و خطا و رفتارهای ناکارآمد جزو برنامه‌های آنها شده است. اینها همه چیز را به تمسخر گرفته‌اند و فکر می‌کنند جامعه کارشناسی چنین حرف‌هایی را باور می‌کند، در حالی که

داستان یک سهمیه آسیایی!

رودر روی دو تیم و استفاده نماینده استان یزد از بازیکن غیرمجاز هم مطرح بود.

■ **راحل فرمالیته**

در شرایطی که بازی‌ها نیمه‌کاره ماند و ای‌اف‌سی نیز برای معرفی نماینده آخر مهلت تعیین کرده بود، فدراسیون برای راضی نگه داشتن هر سه تیم مدعی، تصمیمی عجیب گرفت و اقدام به برگزاری تورنمنت سه‌جانبه کرد تا تیم پیروز راهی آسیا شود. در عین حال فدراسیون تأکید کرد اگر رأی شکایت گل‌گهر از چادرملو تا ۳۱ خرداد به سود نماینده سیرجان اعلام شود، گل‌گهر به آسیا معرفی خواهد شد. تورنمنت سه‌جانبه اوایل تیرماه برگزار و چادرملو برنده آن شد. در حالی که همه خیال می‌کردند نام نماینده استان یزد به آسیا اعلام خواهد شد، اما خبر آمد که فدراسیون بر اساس مهلت ای‌اف‌سی، نماینده لیگ قهرمانان را تا قبل از ۱۰ خردادماه معرفی کرده است؛ گل‌گهر! جدای از این، رأی کمیته استیناف ۶ مرداد اعلام شد. نه‌تنها تورنمنت من‌درآوردی سه‌جانبه تأثیری در انتخاب نماینده ایران در لیگ قهرمانان نداشت، بلکه رأی استیناف نیز حکم نوشادری پس از مرگ سهراب را داشت، چرا که دبیر کل فدراسیون خیلی زود‌تر از اینها و بدون توجه به این مسائل، نام گل‌گهر سیرجان را به آسیا معرفی کرده بود.

■ **ادامه جنجال‌ها**

مدیریت نادرست، پراشتباه و ضعیف نتیجه‌ای ندارد جز جنجال‌سازی‌های متوالی. در واقع نیمه‌کاره ماندن لیگ برتر بهانه‌ای شده تا همه اشتباهات و ضعف‌ها را با آن ماست‌مالی کنند و روی آنها سرپوش بگذارند. هنوز که هنوز است، کسی نمی‌داند ایده برگزاری تورنمنت سه‌جانبه از کجا آمد و آقایان چطور به این جمع‌بندی رسیدند. تیم ششم جدول چطور می‌تواند ادعای کسب سهمیه داشته باشد، در حالی که چند تیم دیگر در همان جدول فریز شده بالای سرش ایستاده‌اند. اگر یکسان نبودن تعداد بازی‌های انجام شده ملاک بود، فدراسیون حتی به قانون خودش نیز احترام نگذاشت که اگر می‌خواست، حالا مجبور نبود بیانیه‌های مختلف صادر کند و از تلاش نیروهایش برای اعمال تغییرات در نام تیم‌های معرفی شده بگوید.

فدراسیون مدعی است با ارسال نامه‌های متعدد به کنفدراسیون آسیا، تمام تلاشش را برای گرفتن حق چادرملو به کار گرفته است. اذعان به حق چادرملو اردکان برای حضور در آسیا خود عذر بدتر از گناه است. ارسال صحیح نام تیم‌ها به کنفدراسیون یکی از ابتدایی‌ترین وظایف فدراسیون است، اما در این بخش نیز سوءمدیریتی بزرگ رقم خورده و در حقیقت فاجعه‌ای بزرگ اتفاق افتاده است. تغییر سرنوشات یک تیم در فوتبال حرفه‌ای موضوعی نیست که به سادگی از کنارش رد شوند. اما در فوتبال ما حتی از موضوعات مهم‌تر از این عبور کرده و با عادی جلوه دادن آن، مدیران خود را از هر گونه اشتباه و تقصیر مبری جلوه داده‌اند. فصل عجیبی پیش روی فوتبال ایران است و به هر طرفش که نگاه می‌کنید، همه شاکي هستند و معترض. تصور کنید تلاش‌های فدراسیون به جایی نرسد و تیمی دیگر به جای تیمی که حشش است، در آسیا حاضر شود، یا اینکه بالاخره نام چادرملو جایگزین گل‌گهر شود؛ در هر دو صورت اشتباه رخ داده را تحت هیچ شرایطی نمی‌توان لاپوشانی کرد و آقایان بابت این اقتضاح باید پاسخگو باشند.

ناتمام ماندن بیست‌وپنجمین دوره لیگ برتر فوتبال به دلیل شرایط خاص کشور، حواشی جدیدی برای فوتبال کشورمان به همراه داشت. معرفی نمایندگان ایران به کنفدراسیون فوتبال آسیا یکی از آنها بود و هنوز هم جنگ و دعوای تیم‌های مدعی تمام نشده است.

گرفتن سهمیه حضور در لیگ نخبران و لیگ قهرمانان آسیا قوانین خودش را دارد و اگر همه چیز طبق روال پیش می‌رفت، دو تیم اول لیگ برتر به لیگ نخبران می‌رفتند و سهمیه لیگ قهرمانان نیز به تیم سوم می‌رسید. اما ناتمام ماندن لیگ بیست‌وپنجم و البته سوءمدیریت فدراسیون، زمینه‌ساز یک جنجال بزرگ شد. این جنجال باعث شده فدراسیون با مکاتبات و پیگیری‌های زیاد در صدد رفع و رجوع گاف خود باشد و شایعات زیادی هم در مورد سهوی یا عمدی بودن این گاف مطرح شود.

■ **دعوا سر یک سهمیه**

بعد از معرفی شدن استقلال و تراکتور برای لیگ نخبران، قضیه انتخاب نماینده ایران در لیگ قهرمانان بیشتر از حد تصور پیچیده و بغرنج شد. طبق جدول لیگ نیمه‌تمام، سپاهان می‌بایست به آسیا معرفی می‌شد، اما تیم اصفهانی به دلیل ناتوانی در کسب مجوز حرفه‌ای این فرصت را از دست داد. پس از این بود که سه تیم دیگر وارد گود شدند و خود را مدعی حضور در آسیا دانستند. گل‌گهر (چهارم)، چادرملو (پنجم) و پرسپولیس (ششم) همان سه تیمی بودند که برای گرفتن سهمیه رقیب هم بودند و خود را شایسته آسیایی شدن می‌دانستند. در حالی که تیم سیرجانی خود را مستحق حضور در لیگ قهرمانان می‌دانست، اما تیم اردکانی و حتی پرسپولیس رده‌ششمی نیز معترض بودند. این دو تیم یکسان نبودن بازی‌های انجام شده با گل‌گهر را دلیل اعتراض خود می‌دانستند. علاوه بر جایگاه این سه تیم در جدول، داستان شکایت گل‌گهر از چادرملو به خاطر بازی

مسی‌ها شاکي، نفتی‌ها راضی

صعودکننده به لیگ برتر، پلی‌آف برگزار کند؛ جدول بین تیم آخر لیگ برتر (مس) رفسنجان) و تیم سوم لیگ یک (صنعت نفت آبادان).

■ **غیبت مسی‌ها**

باشگاه مس رفسنجان تصمیم فدراسیون را نپذیرفت و مسی‌ها نه‌تنها در پلی‌آف شرکت نکردند، بلکه به دادگاه عالی ورزش (CAS) شکایت کردند. جدول فریز شده منای فدراسیون برای تعیین تیم سقوط کرده در نظر گرفته شده، ولی مسی‌ها نیز مدعی هستند در صورت یکسان بودن شرایط و برگزاری همه بازی‌ها، قطماً از قعر جدول فاصله می‌گرفتند.

این تفکر باعث شد در بازی ۳۱ تیرماه در ورزشگاه شهرقدس، تیم مس رفسنجان برخلاف صنعت نفت در زمین مسابقه حاضر نشود. در حالی که آبادانی‌ها به‌موقع در زمین حضور داشتند و این موضوع به سود آنها تمام شد. طبق گزارش داوران و مسئولان برگزار می‌سابقه، پرونده مس به کمیته انضباطی رفت و همان‌طور که انتظار می‌رفت، صنعت نفت پیروز بازی معرفی شد. تیم خوزستانی هم با رأی کمیته انضباطی بعد از تساجی و مس شهرباک، به جمع لیگ‌برتری‌ها پیوست.

■ **شکایت خارجی**

مدیران باشگاه کرمانی همچنان بر موضع خود پافشاری کرده و شکایت‌شان را از طریق CAS پیگیری هستند. مسی‌ها برای حضور نیافتن در بازی پلی‌آف، استدلال‌های خودشان را دارند و معتقدند حق‌شان ضایع شده است.

نیمه‌کاره ماندن مسابقات و یکسان نبودن شرایط تیم‌ها، یکی از انتقادهای این تیم است. مسی‌ها با اشتباه خواندن تصمیم فدراسیون برای برگزاری پلی‌آف، به دادگاه عالی شکایت کرده و معتقد به پیروزی در این دادگاه هستند. با این وجود، سازمان لیگ نیز استنادهای قانونی خاص خود را دارد و از تصمیمش دفاع می‌کند. فورس‌ماژور خواندن شرایط، یکی از استدلال‌های سازمان لیگ است و این قانون خیال آنها را از بابت رأی CAS راحت کرده است. این سازمان در تشریح تصمیم خود، روی نیمه‌تمام ماندن فصل گذشته به دلیل شرایط منطقه‌ای و ملاک قرار دادن جدول مسابقات در پایان هفته بیست‌ودوم تأکید کرده است. ۱۵ امتیازی بودن مس رفسنجان در قعر جدول، آن هم با انجام یک بازی بیشتر نسبت به ذوب‌آهن ۱۹ امتیازی، بخش دیگری از استدلال سازمان لیگ بوده و آنها مدعی‌اند یک فرصت دوباره به مس داده‌اند. اما رفسنجان‌ها نیز این فرصت استفاده نکرده‌اند. در حالی که باشگاه معترض مدعی است با توجه به هشت بازی و ۲۴ امتیاز باقی‌مانده، ملاک قرار دادن جایگاه تیم‌ها در هفته بیست‌ودوم، تصمیم نادرستی بوده است.

■ **جنگ دنباله‌دار**

همه امید باشگاه مس رفسنجان به رأی دادگاه عالی ورزش است و اینکه تصمیم سازمان لیگ عادلانه و شفاف نبوده است. فدراسیون با حواشایی بسیار زیاد دست‌وپنجه نرم می‌کند و اینکه همیشه تعدادی از تیم‌ها ناراضی و شاکي هستند، جزئی از همین حواشی است. سال‌هاست همه به همه چیز معترض هستند و ضعف مدیریت، اعتراض‌ها را بیش از پیش به قهقرا سوق داده است.

اعمال هر گونه تغییر در لیگ برتر فوتبال ایران می‌تواند یک جنجال را در پی داشته باشد، چرا که همیشه مخالفان و موافقان هستند که روی تصمیمات نهایی تأثیر گذارند و اگر حرف‌شان به کرسی نشینند، کار را به مجامع بین‌المللی می‌کشاند. سقوط مس رفسنجان به لیگ یک، تازه‌ترین نمونه‌ای است که می‌توان به آن اشاره کرد.

تأثیر منفی به‌اتمام نرسیدن فصل بیست‌وپنجم روی سقوط و صعود تیم‌ها نیز مشخص است. درحالی‌که سازمان لیگ و فدراسیون برای برگزاری مسابقات همچنان با مشکلات و چالش‌های زیادی مواجه هستند، تعداد تیم‌های لیگ برتر به ۱۸ تیم افزایش یافته و حال آنکه تنها یک تیم راهی دسته یک شده است.

■ **تصمیمات جدید**

پرونده فصل قبل که بسته و معلوم شد دیگر خبری از برگزاری دیدارهای باقی‌مانده نخواهد بود، بسیاری از باشگاه‌ها درخواست افزایش تعداد تیم‌ها را مطرح کردند، به این بهانه که حق تیم‌ها ضایع نشود. گفته می‌شود مدیران ۱۲ باشگاه با این پیشنهاد موافق بودند. اما نتیجه نشان می‌دهد که بیش از همه، تیم ذوب‌آهن است که از اجرای شدن این پیشنهاد سود برده و به جای سقوط به لیگ دسته یک، همچنان در لیگ برتر باقی مانده است. لیگ برتر ایران پس از سال‌ها از ۱۶ تیم به ۱۸ تیم افزایش پیدا کرده و تیم‌های حاضر باید منتظر بازی‌های فشرده‌تر از همیشه باشند. بر این اساس تنها یک تیم به دسته یک سقوط کرده و در عوض تساجی مازندران و مس شهرباک، دو تیم نخست لیگ یک، مستقیماً راهی لیگ برتر شده‌اند. علاوه بر این، فدراسیون تصمیم گرفت برای تعیین سومین تیم

